

Нові правила гри для небанківських фінансових установ

№08, 25 лютого 2021

Фелікс Аронович,
Партнер
SDM Partners

Панове, граймо за нашими правилами...

Банки vs небанківські фінансові установи

Коли в липні 2020 року згідно із Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг" частина небанківських фінансових установ перейшла під юрисдикцію Національного банку, більшість гравців ринку фінансових послуг зрозуміли, що зміни неминучі.

Ще на початку 2020 року в Американській торговельній палаті України відбулась дуже цікава зустріч двох регуляторів – НБУ та НАЦФІНПОСЛУГ – із представниками фінансового ринку.

На запитання до представника НБУ: чого ж очікувати від цих змін? я отримав відповідь: "Все буде значно простіше, процедури реєстрації та ліцензування – прозоріші". Що ж у результаті?

Як ми й писали раніше, у грудні 2020 року ми допомогли з реєстрацією та ліцензуванням міжнародній кредитній компанії. А на початку 2021 року ми отримали листа від НБУ про необхідність подати звіт щодо фінансового моніторингу, хоча раніше подібні звіти подавали тільки після першої господарської операції.

І ось друга "ластівка". Постановою Правління НБУ від 11 лютого 2021 року № 16 "Про затвердження Правил розрахунку небанківськими фінансовими установами України загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит" затверджено оновлені правила розрахунку небанківськими фінансовими установами ключових показників вартості споживчого кредиту: реальної річної процентної ставки та загальної вартості споживчого кредиту.

Ці показники мають включати **всі витрати споживача**, які пов'язані з отриманням, обслуговуванням та поверненням кредиту. І що цікаво, подібні правила вже існують для банківських установ.

Звичайно, у Національному банку роз'яснили, що таким чином споживач фінансових послуг перед підписанням договору отримує повну, точну й достовірну інформацію про реальну річну процентну ставку та загальну вартість кредиту незалежно від того, банківська це фінансова чи небанківська. Тобто споживач буде додатково захищений відповідно до Закону "Про захист прав споживачів" і зможе ухвалити об'єктивне рішення стосовно свого кредиту.

І головне. Небанківські фінансові установи й банки керуватимуться єдиними підходами до розрахунку цих показників, а також відображення їх у рекламі, на офіційних вебсайтах кредиторів, у місцях надання послуг споживачам і в паспорті споживчого кредиту.

Крім цього, споживач отримає детальну інформацію про вартість споживчого кредиту з урахуванням сум платежів у формі графіка платежів – обов'язкового додатка до паспорта споживчого кредиту і договору.

Небанківські фінансові установи зобов'язані **до 13 травня цього року** привести свою діяльність у відповідність до вимог **Постанови № 16**. Добре, а хтось урахував, чи однакові можливості у банків і,

наприклад, кредитних спілок?

Проведімо короткий екскурс в історію. Коли в Німеччині, Канаді, США, Україні створювали кредитні спілки (credit unions), їх метою було надання фінансової допомоги співробітникам одного підприємства чи односельчанам один одному. Тоді діяло гасло "Свій до свого по своє". Так чи можна взагалі назвати це бізнесом? Я, звичайно, підтримую контроль за діяльністю фінансових установ.

До того ж я вважаю, що кредитні спілки та інші небанківські фінансові установи повинні бути членами фонду гарантування вкладів, бо всі ми пам'ятаємо скільки шахраїв було серед організаторів кредитних спілок, особливо у 2007 – 2009 роках – період, коли деякі з них опинилися на лаві підсудних.

При цьому хотів би зауважити, що більшість керівників кредитних спілок, з якими я зустрічався чи співпрацював, – це порядні та високопрофесійні фінансисти.

Тож, сподіваємось на мудрість Національного банку у створенні спільних правил гри для банківських і небанківських фінансових установ. Крім цього, необхідно віддати належне Національному Банку України. Дійсно, під час реєстрації та ліцензування ми отримали прозорість процедури, зворотній зв'язок, технічну підтримку.

Хотів би побажати небанківському фінансовому сектору натхнення, терпіння й наснаги, як і всій фінансовій системі України.

© ТОВ "ІАЦ "ЛІГА", ТОВ "ЛІГА ЗАКОН", 2021

У разі цитування або іншого використання матеріалів, розмічених у цьому продукті ЛІГА:ЗАКОН, посилання на ЛІГА:ЗАКОН обов'язкове. Повне або часткове відтворення чи тиражування будь-яким способом цих матеріалів без письмового дозволу ТОВ "ЛІГА ЗАКОН" заборонено.

© ТОВ "Інформаційно-аналітичний центр "ЛІГА", 2021

© ТОВ "ЛІГА ЗАКОН", 2021